

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/65752,15-rocznica-smierci-Ryszarda-Kuklińskiego-Gdańsk-Gdynia-1011-lutego-2019.html>
23.04.2024, 18:36

15. rocznica śmierci Ryszarda Kuklińskiego - Gdańsk-Gdynia, 10-11 lutego 2019

Przedstawiciele IPN Gdańsk złożyli wieńce w miejscach upamiętniających gen. Kuklińskiego.

Przedstawiciele IPN Gdańsk 11 lutego w 15. rocznicę śmierci Ryszarda Kuklińskiego złożyli wieńce przed tablicą pamiątkową w Bazylice Mariackiej w Gdańsku oraz pod gdyńskim pomnikiem Kuklińskiego. Oba upamiętnienia powstały z inicjatywy Stowarzyszenia Godność.

- Postać Ryszarda Kuklińskiego powinna być wzorem do naśladowania dla młodego pokolenia. Pracowitość, solidność, umiejętność rozwijania swojej wiedzy, a jednocześnie zdolność do poświęcenia - to cechy, które go

charakteryzowały – zaznacza prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk.

- Gen. Kuklińskiego trzeba ustawić w tym katalogu postaci, do których powinniśmy się odwoływać, do których dorobku i osiągnięć należy nawiązywać – dodaje.

- Kukliński przekazywał plany strategiczne Związku Sowieckiego i Układu Warszawskiego, w tym plany ataku na państwa NATO. W kontekście niedawnej śmierci Jana Olszewskiego warto podkreślić, że to właśnie premier jako pierwszy tak silnie dostrzegł i docenił rolę NATO. Olszewski zablokował pomysł Lecha Wałęsy o utworzenia NATO-bis z państw środkowoeuropejskich, które były w Układzie Warszawskim. To właśnie Olszewski, jako jeden z pierwszych polityków, opowiadał się za pełnym uhonorowaniem Ryszarda Kuklińskiego – podsumowuje.

Ryszard Kukliński był pułkownikiem „ludowego” Wojska Polskiego, który w 1971 r. z własnej inicjatywy podjął współpracę z amerykańską Centralną Agencją Wywiadowczą. W latach 1971-1981 przekazał Amerykanom dziesiątki tysięcy tajnych planów Układu Warszawskiego, m.in. ataku na państwa NATO. Zdawał sobie sprawę, że ewentualny konflikt zbrojny w Europie, który w czasach zimnej wojny groził użyciem broni jądrowej, zmiecie Polskę z powierzchni ziemi.

W obawie przed dekonspiracją w listopadzie 1981 r. Kukliński został wraz z rodziną potajemnie wywieziony z Polski przez CIA. W 1984 r. PRL-owski sąd wojskowy zaocznie skazał go na karę śmierci. Jedenaście lat później, już po upadku komunistycznego państwa, wyrok uchylono, a w 1996 r. minister obrony narodowej przywrócił Kuklińskiemu stopień pułkownika. Ostatecznie został uniewinniony i zrehabilitowany. W Stanach Zjednoczonych także otrzymał stopień pułkownika armii USA i został ekspertem Departamentów Obrony oraz Stanu.

Polskę odwiedził w 1998 r. Przyjął wtedy honorowe obywatelstwo Krakowa. „To najwyższe wyróżnienie mojego życia” – powiedział odbierając tytuł podczas uroczystej sesji Rady Miasta Krakowa. „Waszą decyzję przyjąłem jako bardzo jednoznaczne, stanowcze i

skuteczne opowiedzenie się społeczności Krakowa za przywróceniem odebranej mi czci i mojego dobrego imienia. Wasze zaproszenie do Krakowa okazało się szczęśliwym zaproszeniem do Ojczyzny. Z całego serca, jak mogę najgoręcej, za to wszystko dziękuję”.

Kukliński zmarł w 2004 r. na Florydzie. W 2016 r. został przez Prezydenta RP pośmiertnie awansowany stopień generała brygady. W 2018 r. na pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego przy Dworcu Głównym w Krakowie odsłonięto pomnik upamiętniający Ryszarda Kuklińskiego.

- [Tajemnice Jacka Stronga](#) - rozmowa z dr. Patrykiem Pleskotem z IPN
- [Dyskusja o Ryszardzie Kuklińskim w cyklu „Tajemnice wywiadu”. Zobacz na IPNtv](#)